

STAMTAVLE OVER EN SLÆGT BÜTZOW

AF

G. BÜTZOW-ROHDE †

Mangfoldige slægter har, ikke mindst i ældre tid, taget navn efter deres oprindelsessted, således er det antagelig også gået de forskellige slægter af navnet Bützow, der omkring 1600-tallet indvandrede til Danmark fra Mecklenburg-Schwerin, hvor de må formodes at have haft hjemsted i byen Bützow, der er beliggende ca. 40 km syd for Warnemünde.

Skikken med at tage navn efter sit føde- eller hjemsted er faktisk kendt lige op til vore dage, men har i ældre tid været mere udbredt end man egentlig tænker sig og man kan ikke, af navnelighed alene, slutte nogen formodning om slægtskab.

Ejheller må man, navnlig for de ældre generationers vedkommende, lægge en altfor overvejende vægt på navnenes stavemåde; ofte ser man i kirkebøgerne og på allehånde officielle dokumenter den samme persons navn stavet på mange forskellige måder, eller man ser forskellige familiemedlemmer indenfor samme slægt, der staver navnet på hver sin måde. Dels var kirkebogsførerne meget lidt akkurate, men hvad værre var, folk var ofte personlig ganske ligeglade med, hvordan deres navne blev stavet og det er jævnlig sket, at den samme person stavede sit navn eller underskrev sig med variabel bogstavering.

Der kendes ialt seks af hinanden ganske uafhængige slægter af navnet Bützow:

- I. Den mest udbredte og i den genealogisk henseende grundigst gennemarbejdede, er præsteslægten, hvis agnatiske descendens-tavle skal bringes her. I Danmark findes yderligere tre slægter Bützow.
- II. Den ene, en udpræget bondeslægt, så stærkt lokalbundet til øen Als, at alle, med undtagelse af de to yngste generationer, har været fast bosiddende indenfor 4 bestemte sogne på øen.

- III. En anden slægt, kendt fra midten af det 17. århundrede, har også nogen tilknytning til Als og til det sydlige Jylland, men har stedse benyttet en stærkt varierende stavemåde af navnet og er nu endt med, gennem de sidste fem generationer, at kalde sig Böttzauw.
- IV. Så er der endvidere en slægt Bützwow – navneforandrings-slægten¹, der, med henvisning til nedstamning – gennem to kvindeled – fra præsteslægten, i begyndelsen af dette århundrede, fik slægtens tilladelse til at få bevilling til at føre navnet.
- V. I Finland findes også en slægt Bützwow, hvis først kendte medlem var en fyrstelig tjenestemand, der i begyndelsen af 1600-tallet levede i Stargaard i den østlige del af Mecklenburg; også han formodes at have taget navn efter byen Bützwow, hvor han antagelig har haft sit oprindelige hjemsted. Der er det bemærkelsesværdige ved denne slægt, at ikke mindre end fire generationer benyttede navnet medens de levede i Mecklenburg og på Rügen, inden udvandringen til Finland.
- VI. Endelig er der i selve Mecklenburg fundet en lille bondeslægt, som kun er kendt i tre generationer omkring årene 1670-80, men disse kan jo udmærket godt have antaget navnet ved bortrejse fra selve byen Bützwow, til andre egne i Mecklenburg.

Bortset fra de her nævnte slægter er der i arkiverne fundet ikke så helt få andre Bützwow'er, tilsyneladende uden noget tilhørsforhold til de tidligere nævnte slægter eller til hinanden indbyrdes; der har f. eks. i 1600-tallet været knyttet forskellige, af hinanden ganske uafhængige Bützwow'er til hertughoffet i Sønderborg; der var en hofmester Bützwow, en junker Hans Bützwow, en brevsriver Frederik Josva von Bützwow samt flere andre, og det må antages, at det her drejer sig om folk, der som følge af det derværende hertugpars ret nære tilknytning til slægtninge i Mecklenburg er kaldt herop og har antaget navn efter oprindelsesstedet, uden at de derfor behøver at være beslægtede.

Præsteslægten, hvis stamtavle bringes i det følgende, blev første gang genealogisk behandlet i en stamtavle opstillet af Giessing², men da denne udkom i 1781 (og forøvrigt indeholdt adskillige fejl

¹ Slægtstavlesamlingen (Kbhvn. 1932) s. 20.

² C. Giessing: Danske, norske og islandske Jubel-Lærere (Kbhvn. 1781) II,² s. 132.

og udeladelser) har den – efter ca. 200 års forløb – ikke mere nutidig interesse.

Omkring århundredskiftet udarbejdedes – vel delvis på basis af Giessings arbejde – en stamtavle, der forelå håndskrevet i tavleform på en $2\frac{1}{2}$ meter lang lærredsrolle, men alle nødvendige detailoplysninger samt størsteparten af tidlig afdøde personer var udeladt, så den kan ikke siges at være andet end en oversigtstavle; endelig blev et mindre udsnit af slægten behandlet i en i 1942 udsendt anetavle¹.

Slægtens første kendte medlem var en skrædder Jocum, med efternavn eller tilnavn Bützow, der før 1663 indvandrede her til landet fra Mecklenburg og han bosatte sig i Frederiksborg, hvor han stiftede familie.

Der kendes faktisk ikke andet til ham, end at man ved, at han eksisterede og at han efter al sandsynlighed må være kommet fra byen Bützow.

Nærværende stamtavle omfatter samtlige Jocum Bützow's efterkommere; – det har været en stræbsom og respektabel slægt, som – ikke mindst indenfor gejstligheden – talte adskillige, dog ikke særlig fremtrædende medlemmer; de senere generationer avlede imidlertid hovedsagelig kvinder, således at slægten nu er uddød.

Efterslægtstavlen er agnatisk og medtager kun personer, født med navnet Bützow, idet de, der er født med et andet patronymikon, af pladshensyn har måttet udelades.

Ved udarbejdelsen er der i nogen, men langt fra tilstrækkelig grad, gjort forsøg på at registrere dødsårsager, hvad det ikke er almindeligt i lignende arbejder, men det ville være formålstjenligt, om der lagdes større vægt på denne detalje, hvorigennem der utvivlsomt kunne tilvejebringes et interessant materiale, som – hvis det kan gennemføres nogenlunde konsekvent – vil være af en ikke ringe arvebiologisk interesse.

Første slægtled.

1. JOCUM BÜTZOW, er den ældste i slægten Bützow, som det med sikkerhed har været muligt at efterspore. Han var skrædder og boede i Frederiksborg, hvortil han menes at være indvandret fra Mecklenburg, hvorfra han antagelig har taget navn efter sin fødeby. – Søn:

---

¹ G. Bützow-Rohde: Ahnetavle for tre Søskende Bützow-Rohde (Hellerup 1942).

Andet slægtled.

2. OLUF (Ole) JOCHUMSEN BÜTZOW, født Frederiksborg ca. 1663, død Kolding 4/3 1708 (begr. Sct. Nicolai 9/3). Gift Kolding 30/5 1689 med MARGRETHE BERTELSDATTER, dbt. Kolding 2/7 1656, begr. Kolding 2/1 1733, enke efter hospitalspræst i Kolding, Niels Pedersen Wred (Wrede) og datter af hospitalsforstander og præst ved Kolding hospital, Bertel Christensen og hustru Karen Madsdatter.

Dimitteret Køge 1685; i Køge skoles regnskaber for 1683/85 forekommer han som discipel i mesterlektionen; hvert år tildeltes der ham i understøttelse 6 alen vadmel, 6 alen lærred og 1 par lædersko. I forskellige trykte kilder nævnes det, at han blev skoleholder (rektor) i Nysted, dette kan næppe være rigtigt, thi netop i de pågældende år var dette embede besat af andre, således at der ikke bliver plads til ham i rækken. Hvad han har foretaget sig mellem skoletiden og den senere ansættelse som hospitalspræst, får stå hen i det uvisse. I 1688 ansøger den daværende hospitalspræst i Kolding Niels Wred om, „formedels alder og skrøbelighed“, at måtte få Bützow beskikket som kapellan, såfremt denne „efter foregående examen til prædikeembedet dygtig befindes“; kort efter døde Wred og Bützow blev hospitalspræst 1689. Forfattede 1688 et grædeskrift over Jacob Bircherod. Der berettes om en enkelt episode fra år 1700, hvor byfogeden fra Kolding en augustaften besøgte Bützow i dennes have i Laasbygade; på vejen hjem passede de andre gæster byfogeden op og skamslog ham. Ved den påfølgende retssag udtalte Bützow: „Ingen af parterne blev her i mit hus overvældet med drukkenskab, thi hvad de havde fået før de kom, med det samme gik de bort fra mit hus.“ Af hans efterladenskaber kan nævnes: 1 par guldkravedupper, 1 sølvbæger med låg, 4 sølvskeer, sølvskospænder, 1 sølvknap med stokken følgende, alt vurderet til 42 rdl., men ved auktionen efter hans død, indbragte det kun 36 rdl. Hans bibliotek bestod af 121 numre, de fleste på latin.

Litt.: F. C. Hundrup: Lærerstanden ved de lærde Skoler i Nakskov, Nysted og Rønne (Roskilde 1866) s. 38. J. J. Fyhn: Efterretninger om Købstaden Kolding (Kbhvn. 1848) s. 174. P. Eliassen: Historiske Strejftog i Kolding og Omegn (Kolding 1923) s. 136.

5 børn: 3. slægtled, nr. 3-7.

Tredie slægtled.

3. a. NIELS JOCUM OLUFSEN BÜTZOW, født Kolding 6/1 1690, død Vejen 26/2 1762; gift 1° 24/7 1720 med DOROTHEA MOGENSDATTER LUCOPPIDAN, født Ø. Skjerninge ca. 1691, begr. Vejen 5/5 1741, datter af sognepræst i Ø. Skjerninge, Mag. Mogens Jensen Lucoppidan og hustru Apollonia Madsdatter. Inden sit ægteskab havde hun en kort tid været trolovet med enkemanden, sognepræst i Skanderup, Anders Pedersen Horne, der døde 1719, få måneder efter sin hustrus død. – Gift 2° Gamst 22/9 1741 med CHRISTINE MARGRETHE JOCHUMSDATTER HØYER, dbt. Fuur 10/4 1694, død Vejen 7/12 1750, enke efter sognepræst i Selde & Aasted, Laurits Jensen Holst og datter af sognepræst i Fuur, Jochum Jørgen Christophersen Høyer og hustru Drude Bertramsdatter From.

I sine efterladte optegnelser noterer han, at han fra sit barndomshjem tog mange gode minder med ud i livet, han priser sine „gudfrygtige forældre“, som ved hjemmeundervisning før han kom i skole, gav ham en „christelig optugtelse til Guds ære“. Efter at være blevet student fra Kolding 1707, håbede han at kunne fortsætte sine studier i Kbhvn, hvor han fik kommunitetet, men inden et år døde faderen og han måtte tage plads som huslærer, blev derefter kantor og første lektiehører i Kolding 1709, fortsatte studierne og tog teologisk examen 1711, fortsatte som lærer i Kolding indtil han kaldtes til sognepræst i Vejen-Læborg 1720, provst for Malt herred 1738. Bützow var svagelig, en halv snes år efter sin ankomst til Vejen-Læborg blev han på prædikestolen ramt af et apoplektisk tilfælde, der lammede ham delvis i højre side, en kortere tid havde han vanskeligt ved at tale og længe kneb det med at bruge højre hånd. Prædikestolen i Læborg faldt en gang ned med ham og senere skete det, at altertavlens overdel faldt ned, umiddelbart bag ham, uden at der dog i nogen af tilfældene skete ham nogen skade. I en gammel beretning fra 1736 hedder det, at en gal ræv gik bagefter ham fra kirken til præstegården, den bed et svin og en hund, der begge blev gale (!) Om Bützow berettes, at han var et fromt og ærligt menneske, noget påvirket i pietistisk retning, temmelig naiv, men meget respekteret og afholdt i sit sogn. Sit første ægteskab omtaler han som et „kærligt og fornojeligt ægteskab“.

Litt.: Fra Ribe Amt 1909, VII, s. 120; J. Richter: Af Vejen-Læborg Pastorats ældre Præstehistorie. O. Nielsen: Malt Herred (Kbhvn. 1870) s. 72. Søren Alkærsig: Vejen Sogn (Vejen 1940) s. 116, 483.

7 børn i 1. ægteskab: 4. slægtled, nr. 8-14.

4. b. JOHAN ADOLPH BÜTZOW, født Kolding 5/11 1691; død 1692.
5. c. HENRICH CHRISTOPHER BÜTZOW, født Kolding 5/3 1693, død Kbhvn. (Frue) 9/7 1763 (begr. Frue kirkegd. 13/7). Gift 1° på Testrupgård, Testrup 17/7 1722 med HELLE HELENE HENRICHSDATTER WEGENER, født Aalum 24/3 1704, død Øls 1738, datter af forpagter, Henrik Kristoffer Wegener og hustru Johanne Marie Kristensdatter. Gift 2° på Voldstrup i Rørbæk 25/4 1741 med CATHARINA MARIA ILDKJÆR, født ca. 1702, død Kbhvn. 4/3 1771, datter af herreds- & birkeskriver i Hornum & Fleskum herreder, Niels Nielsen Ildkjær og hustru Helene Sørensdatter Klog. Dimitteret Kolding 1709, studerede derefter ved universitetet, men under så fattige forhold, at han i flere måneder måtte leve hovedsagelig af vand og brød; biskop Lintrup fattede interesse for ham og skaffede ham kosten på klosteret og kommunitetet. Fik 1710 Baccalaur graden og kom på Elers collegium, gav samtidig privat manuduktion. Teologisk kandidat 1715; huslærer, senere feltpræst for de danske tropper i Norge; sognepræst Øls, Hørbye & Bøstrup 1720, provst Hinds herred 1733, stiftsprovst Viborg 1741, stiftsprovst Ålborg 1747; stiftsprovst Kbhvn. 1747; magister 1761. Bützow var en begavet og meget kundskabsrig mand, men noget plump og barsk af væsen og han havde ret svært ved at komme i kontakt med mennesker. Foruden en del latinske afhandlinger udgav han forskellige prædikensamlinger.

Litt.: C. Giessing: Danske-Jubel-Lærere (Kbhvn. 1781) II², s. 126. C. F. Bricka: Dansk biografisk Lexikon (Kbhvn. 1889), III, s. 299. Personalhistorisk Tidsskrift 1957, 13.r., 5. bd. s. 65.

4 børn i 1. ægteskab: 4. slægtled, nr. 15-18.

5 børn i 2. ægteskab: 4. slægtled, nr. 19-23.

6. d. ANCHER BÜTZOW, født Kolding 1695, død Kolding 1696.
7. e. PERNILLE BÜTZOW, dbt. Kolding 9/4 1697, død Varde (Sct. Nicolai) 16/4 1774 (begr. 23/4); gift Vejen 28/6 1730 med løjtnant NIELS HEMMINGSEN FRICK, død 2/6 1740 (begr. Grindsted). Frick var ved ægteskabets indgåelse enkemand; thi det fremgår af Sdr. Omme's kirkebog, at løjtnant Frick's kiereste (kone)

Anniche, døde 15/9 1729 på Mødbjerg, 53 år gl. og blev nedsat i Omme kirke. I dette hans første ægteskab var 5 børn: Johan, Ulrik, Sillio, Ane Sophie og Cathrine. Frick var fændrik i Riberstifts nationale infanteri regiment 1710, sekondløjtnant 1712, afskediget med pension 1727, igen ansat som premierløjtnant ved garnisonsregimentet i Nyborg 1740; få måneder senere indberetter regimentet: „...das der ernante Niels Frick d. 2'ds. Monats auf dem Lande im Amt Kolding mit Tote abgegangen“. Fra 1727 var han ejer af gården Mødbjerg i Sdr. Omme sogn; enkens dødsbo var insolvent.

Børn: Olluf Bützow Frick død 1731. Margrethe Frick f. 1732. Anna Magdalene Frick f. 1737.

Fjerde slægtled.

I

Provst NIELS JOCUM OLUFSEN BÜTZOW's børn af 1. ægteskab med DOROTHEA MOGENSDATTER LUCOPPIDAN (se foran nr. 3):

8. a. ANDERS (Andreas) BÜTZOW, født Vejen 12/5 1721 (hjdbt. 19/5) begr. Reerslev 18/9 1785. Gift Roskilde (domsogn) 22/1 1766 med TABITHE KIRSTINE NIELSDATTER KLINGENBERG, født ca. 1728. Skoleholder i Reerslev (Tune herred) fra 1764. Ved hans dåb har faderen indført i kirkebogen: „Min moder, Margrethe Bützow frembar ham, min broder (halvbror) Peder Wrede var hans fadder“. Sikkert har han, som de fleste andre af datidens skoleholdere, levet i stor fattigdom; ved opgørelsen af hans bo blev der til deling mellem enken og de to døtre kun een skilling danske. Enken blev 7/5 1790 trolovet og 24/5 1790 gift i Reerslev kirke med Anders Larsen Birk.

2 børn: 5. slægtled, nr. 24-25.

9. b. MARGRETHE NIELSDATTER BÜTZOW, født Vejen 30/1 1722 (dbt. 6/7) død Verst 1760. Gift 1748 med sognepræst i Verst & Bække, IVER PEDERSEN HAGELUND, født Ferup (Lejrskovsogn) 20/8 1712, død Verst 22/12 1772, søn af P. Godskesen Hagelund og hustru Elisabeth Sørensdatter.

Hagelund blev student Kolding 1735, teologisk kandidat 1744, sognepræst Verst & Bække 1747. Efter hustruens død giftede han sig med Conradine Christiane Iversdatter. Ved hans død noteres det, at boets besværing overgik dets vurderingssum.

Børn: 2 sønner og 1 datter, deriblandt: Dorthe Johanne Hagelund gift Andersen, Peder Rudbech Hagelund (præst Trankebar).

10. c. APOLLONE (Abelone) CATHRINE BÜTZOW, født Vejen 27/7 1725, død Vejen mølle 18/7 1814. Inden sit ægteskab tjente hun på Hundsbæk og derefter i 6 år hos general Brockdorf. Igennem 55 år var hun præstekone i Vejen-Læborg, hvor hun omtaltes som en ualmindelig from, mild og kærlig kvinde. Gift 1° Vejen 9/5 1759 med sognepræst HANS CLEMENSEN FOG, født Hviding 20/6 1726, død Vejen 2/3 1771, søn af sognepræst i Vejen, Clemens Jørgensen Fog og hustru Magdalene Hansdatter Weile (Wedel). Student Ribe 1748, teologisk kandidat 1751, personel kapellan hos svigerfaderen i Vejen 1758, sognepræst s. sted 1759. Gift 2° 1771 med den afdøde ægtefælles efterfølger i embedet, sognepræst JOACHIM HAAR, født Kolding 14/12 1739, død Vejen 12/3 1812, søn af købmand, Jørgen Haar og hustru Lovise Cathrine Soltau (Solchau). Student Kolding 1760, hører i Kolding s. år, sognepræst Vejen-Læborg 1771, herredsprovst 1787. Var forligskommissær for nogle sogne i Malt herred. Haar omtales som en meget praktisk mand og meget vel bevandret i sin tids anskuelse. Landvæsen har sikkert været hans hovedsyssel; han arbejdede selv med, både i marken og på et teglværk, som han anlagde. Han var heftig og streng i det ydre, men en dygtig og from mand, navnlig var han en god og meget omsorgsfuld far for hustruens børn af det første ægteskab.

Litt.: O. Nielsen: Malt herred (Kbhvn. 1870) s. 74. Fra Ribe Amt 1909, VII, s. 123; J. Richter: Af Vejen-Læborg Pastorats ældre Præstehistorie. Søren Alkærsig: Vejen Sogn (Vejen 1940) s. 484.

Børn: 1. ægteskab: Ellen Christine Fog 1760–1772, Joachim Fog 1761–1833, Niels Jochumsen Fog 1762–1785, Klemen Fog 1764–1817, Magdalene Dorot. Fog 1765–1853, Hans Fog 1769–1779.

2. ægteskab barnløst.

11. d. MOGENS BÜTZOW, født Vejen 10/6 1727, begr. Vejen 23/6 1727.
 12. e. ANNE BÜTZOW, født Vejen 30/3 1728, begr. Vejen 2/4 1728.
 13. f. CATHRINE BIRGITTE BÜTZOW, født Vejen 30/3 1729 (dbt. 27/5), gift Vejen 28/6 1754 med degn i Vejen-Læborg, TERMAN MORTENSEN som menes at være født St. Anst 23/3 1715 som søn af bonde, Morten Termansen; død Vejen 6/9 1788. I Malt herreds

provsti-arkiv nævnes han adskillige gange, altid meget anerkendende. Det fremgår af en oversigt over degnekaldene, at han var en ustuderet mand. Begge ægtefæller omtales som overmåde ekslværdige og navnlig fornøjelige mennesker; de var altid omgivet af lystighed, men der var alvor bag; Terman Mortensen skal have udtalt, at når hans krop måtte komme indenfor kirkegårdens port og hans sjæl indenfor himmeriges dør, så skulle han være fornøjet.

Litt.: Poul Bjerge: Den jyske Bonde, Niels Jokum Termansen, (Århus 1892) s. 3, 68.

Børn: Niels Jochum Termansen 1754–1816, Dorothea Cathr. Termansdatter 1755–1755, Dorothea Cathr. Termansdatter 1756–1825, Helene Sophie Termansdatter 1758–1769, Anne Marie Termansdatter 1760–1762, Pernille Margr. Termansdatter 1761–1763, Anne Marie Termansdatter 1763–1763.

14. g. OLUF NIELSEN BÜTZOW, født Vejen 17/3 1732 (hjdbt. 27/3), begr. Ribe 18/5 1811; gift Ribe 8/6 1770 med DORTHE MARGRETHE HANSDATTER PICKMANN, født ca. 1747, begr. Ribe 5/4 1806, datter af borger i Ribe, Hans Pickmann og hustru Maren Andersdatter Sevel.

Guldsmed i Ribe; fik eneretsbevilling 8/9 1767 og 17/12 1767 borgerskab som provinsmester i Ribe, hvor han boede i gården no. 20 på hjørnet af Sortebrødregade og Peder Dauns kobbøl. Arbejder: spiseskeer, på Dansk Folkemuseum og på Ribe museum.

Litt.: Chr. A. Bøje: Danske guld- og sølvmedemærker før 1870. (Kbhvn. 1946–49).

6 børn: 5. slægtled, nr. 26–31.

II

Stiftsprovst HENRICH CHRISTOPHER BÜTZOW's børn af 1. ægteskab med HELLE HELENE HENRICHSDATTER WEGENER (se nr. 5):

15. a. MARGRETHE HENRIKSDATTER BÜTZOW, født Øls (Hinsted herred) 1723, død 1771; gift Viborg (domsogn) 24/10 1743 med sognepræst GREGERS JENSEN, født Nakskov 21/12 1712, død Skovlænge 19/6 1771 (begr. 26/6), søn af købmand i Nakskov, Jens Rasmussen og hustru af andet ægteskab Anna Elisabeth Sidelmann. Gregers Jensen blev student Nakskov 1731, teologisk kandidat 1739, sognepræst Rørbæk & Grynderup 1742, Sandby 1749, Skovlænge-Gurreby-Søllested 1752. Han måtte 1766 ved ed

fralægge sig paterniteten til et barn; moderen, som dræbte det pågældende barn, blev senere dømt til døden og henrettet. Gregers Jensen's far var en velhavende mand og efterlod sig ved sin død 25.900 rdl.

Børn: Jens Gregersen f. 1744, Anna Elizabeth Gregersen f. 1746, Henrich Christopher Gregersen f. 1747, og vistnok Peder Munch Gregersen f. 1748.

16. b. HENDRICH HENRICHSEN BÜTZOW, født Øls (Hindsted herred) 8/4 1727, død Starup 18/8 1798 (begr. 23/8). Gift 1° Ålborg (Budolfi) 15/5 1754 med MAREN HANSDATTER FEDDER født ca. 1737, død Starup 13/1 1783 (begr. 20/1), datter af Hans Fedder til Refsnæs og hustru Mette Marie Winther. Gift 2° Fredericia (Michaelis) 20/11 1783 med ANNA CHRISTINE SOMMER MATHIASDATTER STEENBERG, født Gaverslund 12/6 1758, død 1818, datter af sognepræst i Gaverslund Thiis Martin Ovesen Steenberg og hustru Barbara Helene Hansdatter Allerup. Student Viborg 1743, teologisk kandidat 1745, kateket Budolfi kirke, Ålborg ca. 1752, sognepræst Hassing & Villerslev 1753, Reerslev & Vindinge 1756, Starup & Nebel 1771. Ved skiftet efter Bützow betegnes enken som „den afdødes på sindet skrøbelige enke“. Enkens arvelod var ca. 472 rdl., som provst Steenberg, på sin søsters vegne, modtog i retten.

Litt.: P. Eliassen: Historiske Strejftog i Kolding og Omegn (Kolding 1923) s. 265.

1 barn i 1. ægteskab: 5. slægtled, nr. 32.

11 børn i 2. ægteskab: 5. slægtled, nr. 33-43.

17. c. JOHANNE MARIE BÜTZOW, født Øls (Hindsted herred) 1734, død 19/1 1824 (begr. Daubjerg 26/1). Gift 23/3 1751 med sognepræst PEDER CHRISTIAN FREDERIKSEN BUSCH, dbt. Daubjerg 2/4 1713, begr. Daubjerg 20/7 1762, søn af sognepræst i Daubjerg, Frederik Pedersen Busch og hustru af andet ægteskab Maren Thomasdatter Daubjerg (eller Lyngby). Busch blev student Viborg 1734, sognepræst i Daubjerg-Mønsted & Smøllerup 1742. Børn: Frideric Busch f. 1753, Helle Helene Busch f. 1756, Henrik Christopher P. Busch f. 1757, Maren Busch f. 1759, Catrine Marie Busch f. 1761.
18. d. BODIL CATHRINE BÜTZOW, født Øls (Hindsted herred) 6/10 1737, død (antagelig Århus) 30/8 1805. Gift 22/5 1759 med sognepræst JOCHUM GREGERSEN BRUUN, født Gjerrild (Nørre herred)

9/8 1729, død Århus 25/12 1797, søn af sognepræst i Gjerrild & Hemmet, Jørgen (eller Gregers) Jochumsen Bruun og hustru Anna Mikkelsdatter Müller. Student Århus 1748, teologisk kandidat 1752, hører i Århus 1755, sognepræst Kgs. Lyngby 1758, Nykøbing (Sj.) 1769, Århus (Vor Frue) 1781.

Børn: Gregers Henrik Jens Bruun, f. ca. 1777, Jens Worm Bruun, f. ca. 1784, Anne Helene Catherine Bruun.

af 2. ægteskab med CATHARINA MARIE ILDKJÆR:

19. e. OLE NICOLAI BÜTZOW, født Viborg 7/2 1742, død Odense 15/3 1794 (begr. Sct. Knud 20/3). Gift Odense (Sct. Knud) 13/11 1778 med BIRGITTE CATHRINE VON HAVEN, født Odense 2/1 1757 (dbt. Sct. Knud 7/1), død Odense 4/2 1794 (begr. Sct. Knud 12/2), datter af professor Niels von Haven og hustru Christiane Grüner. Faderen bestemte ham tidligt for studeringer; fra sit 4. år fulgte han undervisningen af faderens konfirmander og det siges, at han fra sit 8. år, selv læste med dem i faderens fravær(!?). Student (privat) Kbhvn. 1756; teologisk kandidat 1759; fulgte den geografiske landmåling på Amager og i Kbhvns amt 1762/63; lærer i fortifikation ved landkadetakademiet 1768; foretog rejser til Nordlandene med professor Horrebow for at iagttage Venuspassagen. Professor i matematik & filosofi i Odense 1772, magister 1773. Bützow beregnede almanakken for 1775 og udgav forskellige astronomiske iagttagelser samt flere latinske disputatser, endvidere er et par taler udgivet i Odense. Blev 1778 optaget som frimurer i logen „Sct. Knud til den gyldne Lindorm“ i Odense. I Bützow's ex-libris er afbildet en slange, symboliserende hustruens slægtskab med slægten Slange. Medlem af det Trondhjemske Videnskabernes Selskab og af Landhusholdningsselskabet i Kbhvn.

Litt.: C. Giessing: Danske Jubel-Lærere (Kbhvn 1751), II¹, s. 127 (fodnote). J. C. Bloch: Den fynske Gejstlighed, II (Odense 1788) s. 562. C. F. Bricka: Dansk biografisk Lexikon (Kbhvn. 1889) III s. 300

2 børn: 5. slægtled, nr. 44-45.

20. f. NIELS BÜTZOW, født Viborg 25/1 1743, død efter 1808. Gift 1° Spjellerup 15/6 1770 med EDEL MARGRETHE IVARSEN født 1742, død Spjellerup 27/2 1774 (begr. 4/3); gift 2° Holtug 15/11 1776 med SARA DOROTHEA ANDRESEN (Andreasen) født ca. 1752, datter af skoleholder S. Andreasen i Holtug og formentlig

identisk med den Sara Bützow, der som fattiglem døde af alderdom i Kbhvn. (Vartov) 30/4 1826 (begr. Trinitatis 1/5). Student, læste teologi, men menes ikke at have opnået examen. Havde faret omkring som vikar i forskellige skole & degnekald, idet frygt og formentlig manglende examen havde hindret ham i at søge fast embede. De økonomiske forhold var, livet igennem, fortvivlede. Omkring 1771-73 findes han som skoleholder i Spjellerup, fra ca. 1775 var han skoleholder i Faxe. Til embedet hørte landbrug og Bützow, som året forinden var blevet enkemand, søgte om tilladelse til at gifte sig, da han ikke kunne klare udenomsforretningerne alene. Den nye kones tilstedeværelse bedrede ikke økonomien og i 1778 sattes han under administration af præsten. Stort bedre blev det ikke; Bützow var en urolig natur, ganske uegnet til lærergerning – tunghør – og man var led og ked af ham. I decbr. 1780 tog han til Næstved, hvor han i Herlufsholm fik et lærerkald samtidig med, at han blev antaget til at forrette aftensangs prædikener i Næstved. Det synes, som om han livet igennem har været på jagt efter embede, hans mangfoldige ansøgningskrivelser, med bitre beklagelser og udfald mod omgivelserne og mod de foresatte, vidner herom, f. ex. skriver han omkring 1790 til stiftprovsten: „Jeg har været her i 8 år, har fået mit tøj fordærvet af fugt, så jeg næppe har at sidde eller ligge på. Jeg har tilsat min helsen ... de mange chikaner, jeg af og til må tåle, er færdige at berøve mig fornuftens brug“, videre skriver han, at han er i stor nød, sin kones bedste kjole har han måttet udsætte.

Litt.: Johs. C. Jessen: Præstø Amts Skolehistorie indtil 1830 (Præstø 1950) s. 198, 208. Johs. C. Jessen: V. & Ø. Flakkebjerg Herreders Skolehistorie (Slagelse 1938) s. 264.

1 barn i 1. ægteskab: 5. slægtled, nr. 46.

5 børn i 2. ægteskab: 5. slægtled, nr. 47-51.

21. g. HELLE HELENA BÜTZOW, dbt. Viborg (domsogn) 5/6 1744, død Ålborg 10/6 1748 (begr. Budolfi).
22. h. HELENE KIRSTINE BÜTZOW, født Viborg (domsogn) 10/6 1746, død Ålborg 28/11 1747 (begr. Budolfi).
23. i. BARBARA HELENE BÜTZOW, dbt. Ålborg (Budolfi) 4/11 1747, død Ålborg, begr. (Budolfi) 5/1 1748.

Femte slægtled.

I

Skoleholder ANDERS BÜTZOW's børn med TABITHE KIRSTINE NIELSDATTER KLINGENBERG (se nr. 8):

24. a. DOROTHEA CATHRINE MARIE BÜTZOW, dbt. Reerslev (Tune herred) 14/7 1767. Ved faderens død i 1785 opholdt hun sig i København og hendes videre skæbne er ikke kendt.
25. b. HEDEVIG MARIE BÜTZOW, dbt. Reerslev (Tune herred) 27/8 1769. Hendes skæbne er ganske ukendt.

II

Guldsmed OLUF NIELSEN BÜTZOW's børn med DORTHE MARGRETHE HANSDATTER PICKMANN (se nr. 14).

26. a. DORTHE MARIE BÜTZOW, dbt. Ribe (Sct. Cathrine) 15/6 1770, død Bjert 15/4 1840. Gift Vejen 13/2 1813 med skipper JENS ANDREAS FOSS, født Hoe 8/9 1783, død Straarup mark (Bjert sogn) 10/3 1830, søn af degn Lars Foss og hustru Karen Brink. Efter mandens død kalder enken sig indsidderske og hun bosatte sig i Agtrup (Bjert sogn).
Ingen børn.
27. b. CATHRINE MARGRETHE BÜTZOW, dbt. Ribe (domsogn) 8/12 1771, begr. 19/12 1771.
28. c. NIELS JOCHUM BÜTZOW, dbt. Ribe (Sct. Cathrine) 12/4 1773, død Ribe (domsogn) 2/6 1836 (begr. 8/6). I folkefortælling 1787 kaldes han læredreng, senere var han guldsmed i Ribe. Ugift.
29. d. MAREN BÜTZOW, dbt. Ribe (Sct. Cathrine) 11/12 1774, død Ribe 25/10 1849 (begr. 1/11). Boede hos sin broder Hans og arvede 527 rdl. efter ham.
Ugift.
30. e. HANS BÜTZOW, dbt. Ribe (Sct. Cathrine) 10/1 1778, død Ribe (domsogn) 27/3 1846 (begr. 3/4). Guldsmed i Ribe, hvor han tillige var forligskommissær. Fik borgerskab 3/9 1807 og boede i faderens gård i Sortebrødregade. Eligeret borger 1827. Af skiftet efter ham fremgår det, at han, foruden ejendom i Ribe også ejede 6 agre på Riberhus mark og en ager i Galgemarken; desuden efterlod han sig kontanter, en del kobberstik samt et relativt stort bibliotek, omfattende bøger på tysk, engelsk og fransk.

Litt.: Chr. A. Bøje: Danske guld- og sølvsmemærker før 1870 (Kbhvn. 1946-49).

Ugift.

31. f. ANDREAS BÜTZOW, dbt. Ribe (domsogn) 7/10 1781, død La Teste (Frankrig) 19/11 1851. Gift 1° La Teste 18/12 1820 med JEANNE BALESTE-BAILLON født ca. 1791, død La Teste 25/2 1826, datter af en Baleste-Baillon (der i 1800 døde på havet udfor kysten ved Bretagne) og hustru Cathrine Merle. Gift 2° 17/3 1830 med MARIE DUCOURNEAU, født Biscarosse (Landes), datter af Jeanne Ducourneau.

Fra omkring 1806-7 opholdt han sig i Bordeaux, hvor han sagdes at ernære sig som handelsbetjent, men han lod faktisk aldrig høre fra sig. Kaldte sig André Bützow og fik under dette navn fransk indfødsret ifl. patent af 12/8 1818 udstedt af kong Ludvig XVIII. Ansat ved toldvæsenet med rang af løjtnant og med bopæl i La Teste (nær Bordeaux).

1 barn i 1. ægteskab: 6. slægtled, nr. 52.

2 børn i 2. ægteskab: 6. slægtled, nr. 53-54.

III

Sognepræst HENDRICH HENRICHSEN BÜTZOW's børn af 1. ægteskab med MAREN HANSDATTER FEDDER (se nr. 16):

32. a. HELLE HELENE BÜTZOW, født 1756, begr. Roskilde (domkirken) 24/10 1805. Ifl. folkefortælling 1787 tjente hun i gæstgivergården „Prinsen“ i Roskilde hos privil. værtshusholder C. C. Rosted.

Ugift.

33. b. HANS FEDDER BÜTZOW, født Reerslev (Tune herred) 15/7 1757 (dbt. 21/7) død Kbhvn. (Frederiks hospital) 23/12 1821. Gift 1° Kbhvn. (Garnisons) 19/8 1791 med ELSE MARIE SVINDT, dbt. Lemvig 21/12 1766, død Kbhvn. 23/10 1806, datter af købmand Jacob Svindt og hustru Dorothea Cathrine Damgaard, Lemvig. Gift 2° med INGEBORG ELIZABETH LINDAHL, født 11/8 1786 (dbt. Bessestad kirke) Island, død (apoplexi) Kbhvn. (Frederiks hospital) 10/10 1839, datter af konst. landfoged Lindahl og hustru, født Vismann. Ægteskabet opløst ved separationsbevilling 6/3 1816.

Angives 26/8 1783 at være korporal ved fyenske infanteri regiment, efter at have forrettet militærtjeneste i ca. 5 år. Fændrik à la suite 1786, virkelig fændrik 1787; karakteriseret sekund-

løjtnant i Prins Frederiks reg. 1789; virkelig sekondløjtnant på 144 rdl. gage 1790; karakteriseret premierløjtnant 1798; stabskaptajn 1801. Afskediget i nåde med reglem. pension 1807, atter genansat som kaptajn à la suite ved den danske annekt. artilleri bataill. i Kbhvn. med så meget i tillæg, at han får kompagnichefs gage. Endelig afsked med 300 rdl. i pension. Ifl. dødsannonce (Adresseavisen no. 305) døde Bützow efter flere års lidelser; der var ingen midler i boet og broderen, vexamægler T. C. Bützow måtte bekoste begravelsen. Boet var pantsat til en værtshusholder Nielsen i Helsingørsgade og af det offentlige anmeldtes en fordring på 9 rdl. til dækning af en bøde for unødigt trætte. Som årsag til ægteskabets ophør anfører hustruen i separationsansøgningen dels at gemytterne ikke stemte overens og dels ægtefællens uordentlige levevis, derunder, at Bützow fødte de midler, som hun havde indbragt i ægteskabet, således at hun befrygtede, at hendes kapital efterhånden skulle svinde bort. Ydermere anfører hun, at en af døtrene i mandens første ægteskab opfører sig så utilbørligt overfor hende, at „ jeg ikke længere kan udholde dette liv“. Den fraseparerede hustru var velstillet, ved sin død efterlod hun sig en formue på ca. 9700 rdl. i Overformynderiet, hvoraf steddatteren Marie Henriette, som den eneste i den Bützow'ske slægt, arvede 400 rdl.

4 børn i 1. ægteskab: 6. slægtled, nr. 55-58.

2. ægteskab barnløst.

34. c. METTE MARIE BÜTZOW, født Reerslev (Tune herred) 24/2 1759 (dåb publ. 8/3), begr. Reerslev 7/11 1760.
35. d. CATHRINE MARIE BÜTZOW, født Reerslev (Tune herred) 8/6 1761 (dåb publ. 21/6). Gift Starup 7/12 1787 med borger & bager i Fredericia LARS MATHIASSEN, dbt. Fredericia (Trinitatis) 17/6 1768, søn af bagermester Peder Mathiassen og hustru Metta Larsdatter. Lars Mathiassen overtog 1787 sine forældres ejendom på hjørnet af Danmarksgade & Dahlegade i Fredericia og får 1787 borgerskab som bager, men allerede 1791 sælger han huset og sandsynligvis også forretningen til sin svoger J. P. L. Hartung, der samtidig kvitterer for – gennem købet – at have modtaget den medgift, som Lars Mathiassen, ved kontrakt med forældrene, havde forpligtet sig til at udrede til søsteren. Lars Mathiassen blev senere skoleholder ved Fogh's friskole i Vejle, idet hustruen skulle være behjælpelig med at undervise pigerne i syning og spinden; lønnen var 100 rdl.

om året plus det brænde, han kunne samle i skoven. Ægteskabet blev opløst omkring 1799–1800; hustruen synes at være gået fra ham på grund af fruentimmeret Dorothea Hoegh eller måske har det været Lotte Højer. De økonomiske forhold var yderst slette og ægtefællernes bo blev erklæret konkurs. Ved bodelingen havde han og Lotte Højer forsøgt af fjerne nogle af hustruens ejendele, men det lykkedes dog senere at få disse skaffet til veje. Antagelig har skilsmissen været årsag til hans afskedigelse som skoleholder og han er antagelig endt i den rene elendighed, i 1800 kaldes han „forrige skoleholder“.

Børn: Peder Mathiassen 1789, Anna Kristina Sommer Mathiassen 1790, Hindrich Bützow Mathiassen 1791, og antagelig Peder Mathiassen ca. 1793.

36. e. Datter (dødfødt) født Reerslev 21/11 1763 (begr. 28/11).
 37. f. Datter (dødfødt) født Reerslev, begr. 23/12 1764.
 38. g. PEDER JENS JØRGEN BÜTZOW, født Reerslev 8/2 1767 (dbt. 15/2) begr. Reerslev 13/5 1767.

af 2. ægteskab med ANNA CHRISTINE SOMMER MATHIASDATTER STEENBERG:

39. h. BARBARA HELENE MARIE BÜTZOW, født V. Nebel (Brusk herred) 18/1 1784 (dbt. 2/2), død (hjerneblødning) Kbhvn. (Frederiks hospital) 13/1 1842 (begr. 18/1). I de senere år boede hun i hjemmet hos sin broder, Thiis Christopher, hvor hun var en meget besværlig husfælle. Som barn blev hun en del forsømt og gennemgik mange fysiske og psysiske lidelser. Faderen døde da hun var 14 år gl., moderen var sindsyg og i perioder var hun selv ganske utilregnelig. For at bøde lidt på den uret, som broderen syntes der var overgået hende i ungdomstiden, vidste han ikke alt det gode han skulle gøre for hende, og han havde overhovedet ikke øje for alle hendes mærkværdigheder. Ugift.
40. i. THIIIS HENRICH BÜTZOW, dbt. V. Nebel (Brusk herred) 26/1 1788, begr. V. Nebel 7/4 1789.
41. j. CHRISTOPHER MARTIN BÜTZOW, hjdbt. V. Nebel 10/3 1789, død V. Nebel 15/10 1789.
42. k. THIIIS CHRISTOPHER BÜTZOW, født Starup (Brusk herred) 10/9 1791 (hjdbt. s. d.; dåb publ. 20/10), død (apoplexi) Kbhvn. (Frue) 8/9 1835 (begr. Assistens 13/9). Gift Kbhvn. 24/12 1819 med CHRISTIANE ELISABETH SCHIÖNE, født Nykøbing F. 26/12 1801,

død (cancer) Kbhvn. 22/5 1874 (begr. Assistens 28/5), datter af urmager Johan Daniel Schiöne og hustru Anna Margaretha Gianelli. Som faderløs, med en arv på 150 rdl., kom han i 10 års alderen i huset hos en gammel degn i faderens sogn, senere kom han til en onkel, provst Steenberg, der fik ham anbragt hos en skolelærer på landet, som formedelst 24 rdl. om året skulle yde både kost, logis og lærdom, drengen kunne da hverken læse eller skrive. I 13-års alderen blev han sendt til Kbhvn., hvor han kom i lære hos en urtekræmmer Ørbæk. Her oplevede han Kbhvns bombardement, selv fortæller han herom i efterladte optegnelser: „... ingen kan gøre sig noget begreb om et bombardement, undtagen den, som har prøbet samme. Man kaster bomber ind fra alle kanter, byen var flere steder antændt og ingen sted var man sikker på sit liv. Gud bevare København nogensinde, at komme i dette tilfælde mere...“. Senere fik han plads hos en anden urtekræmmer, hvor han fuldendte læretiden, der ialt varede 7 år; fik derefter ansættelse som pakhusforvalter og kontorist hos en jødisk grosserer og storspekulant, Israel Jac. Muzelius. Efter få års ansættelse etablerede han sig i en alder af kun 25 år som vexelmægler i Kannikestræde i Kbhvn. Ved flid, dygtighed og held lykkedes det at oparbejde en god og solid forretning; han førte stort hus med megen selskabelighed og da han døde i 42 års alderen, havde han skabt en betydelig formue, således at enken og børnene senere kunne føre en standsmæssig tilværelse. Bützow omtaltes som en mand med et mildt og venligt væsen, han var meget godgørende og en god støtte for mange af sine mindre velstillede slægtninge; hans ubestikkelige retskaffenhed var en dyd, der på daværende tid var ret sjælden i hans branche.

Litt.: „Det Bützow'ske hjem på Nytorv“ v/G. Bützow-Rohde (Hellerup 1950). Personalhistorisk Tidsskrift, 1951, 12.r. 6. bd. s. 123: „Af vexelmægler Thiis Christopher Bützow's efterladte papirer“.

10 børn: 6. slægtled, nr. 59–68.

43. 1. OLE HENRICH BÜTZOW, hjdbt. Ø. Starup 3/3 1793, begr. Ø. Starup 10/8 1794.

IV

PROFESSOR OLE NICOLAI BÜTZOW'S BØRN MED BIRGITTE CATHRINE VON HAVEN (se nr. 19):

44. a. HENRIETTE CHRISTOPHORE BÜTZOW, født Odense 13/8 1779,

død Odense 6/12 1866 (begr. Sct. Knud). Gift Øelundgaarden, Skeby 10/5 1805 med HELLE GEORG HELLESEN, født Fyn ca. 1765, død Kjerterminde 26/9 1826, søn af ejer af hovedgården Søholm i Køng sogn, Peder Helleesen og hustru Anna Cathrina Juel. Helleesen var 1791 vice-korporal i Gardehusarregimentets 5. eskadron, fri-korporal 1792, afskediget 1795. 5 år senere genindtræder han i hæren og udnævnes til sekondløjtnant ved fyenske ridende jægerkorps 1808, premierløjtnant 1809, afskediget efter ansøgning 1810. I militærpapirerne har han følgende antegning: „er af god konduite og viser lyst i tjenesten“. Blev senere ejer af Rødegaard i Kjølstrup sogn.

Børn: Nanny Cathrine Helleesen 1805–1855, Henriette Georgine Helleesen 1807, Oline Cornelia Helleesen 1808–1876, Elise Caroline Helleesen 1809, Rudolph Ferdinand Helleesen 1812–1888.

45. b. NIELS BÜTZOW, født Odense 12/7 1780 (dbt. Sct. Knud 18/7), død (brystsvaghed) Kbhvn. (Frederiks hospital) 7/5 1808. Student Odense 1797; lærer ved en realskole i Kbhvn; stiftede sit eget institut „Det Bützow'ske Institut for Borgerbørn“ der eksisterede i årene omkring 1805/07 og havde til huse på Amager-torv 6. Ifl. dødsannoncen (Adresseavisen no. 187) var han medlem af Hans Majestæts livkorps og døde efter 9 måneders sygeleje. Annoncen slutter: Mindet om hans brave videnskabsvandel og virkelyst være helliget i hans grav. Ved dødsanmeldelsen betegnes han candidatus theologiæ, men i skifteretten kaldes han studiosus, hvad sikkert må være korrekt.
Ugift.

V

Lærer NIELS BÜTZOW's børn af 1. ægteskab med EDEL MARGRETHE IVARSEN (se nr. 20):

46. a. HENRICH CHRISTOPHER BÜTZOW, født Spjellerup 13/9 1771 (dbt. 15/9). Det har ikke været muligt at skaffe oplysninger om hans liv og færden, men han er ganske utvivlsomt identisk med den Henrich Bützow, der var „fuldmægtig hos traktør Møller“ og som døde af tæring på Frederiks hospital i Kbhvn. 1/6 1810 (begr. Holmens Assistens 6/6). Han blev gift Kbhvn. (Frederiks tyske kirke) 17/11 1805 med ANNA CHRISTINE NIELSEN (Wahl's enke), født ca. 1773, død (brystsygdom) Kbhvn. 11/10 1809 (begr. Holmens Assistens 14/10). Ægteparret boede Dybensgade 177.

af 2. ægteskab med SARA DOROTHEA ANDREASEN:

47. b. Datter, hjdbt. (af faderen) 20/11 1777, begr. Faxø 27/11 1777.
48. c. CATHRINE MARIE BÜTZOW, dbt. Faxø 16/3 1779. Konfirmeret Næstved (Sct. Peder) 1793; yderligere oplysninger har ikke kunnet skaffes. I
49. d. ANDREAS PEDER BÜTZOW, dbt. Næstved (Sct. Morten) 9/2 1781, død (Frederiks hospital: leversygdom) Kbhvn. 8/11 1841 (begr. Vor Frelser 14/11). Gift Kbhvn. (Vor Frelser) 16/12 1811 med ANNA (Marie) KIRSTINE KRØYER, dbt. Kbhvn. (Vor Frelser) 11/1 1784, død (hjertelidelse) Kbhvn. (Trinitatis) 4/7 1855, datter af kvartermand, Christian Krøyer og hustru Sabine Sophiasdatter.
Bützow betegnes i årene 1811, 1812, 1814 & 1823 som styrmand, i 1816 & 1829 som skipper, i 1819 kaldes han koffardikaptajn; ved sin død var han styrmand på det kgl. fyrskib Drogden. Han og senere enken boede Christianshavns Dronningensgade 218. 7 børn: 6. slægtled, nr. 69-75.
50. e. PEDER NICOLAI BÜTZOW, dbt. Herlufsholm 19/2 1783, død (børnekopper), begr. Herlufsholm 10/10 1784.
51. f. ANNA SOPHIE BÜTZOW, dbt. Herlufsholm 25/9 1785; må formentlig være identisk med den Ane Bützow, der boede Abel Cathrinesgade og døde af hjertelidelse 18/6 1858.

Sjette slægtled.

I

ANDREAS BÜTZOW's datter af 1. ægteskab med JEANNE BALESTE-BAILLON
(se nr. 31):

52. a. MARINE CATHRINE BÜTZOW, født La Teste 1824, død 28/9 1857. Gift 29/5 1847 med GERARD DEHILOTTE.
- af 2. ægteskab med MARIE DUCOURNEAU:
53. b. JEAN BÜTZOW, født La Teste 1/9 1830. I 1850 fritoges han for militærtjeneste med den begrundelse, at hans far var 70 år gl; efter dette tidspunkt findes intet spor efter ham og han har formentlig forladt sin hjemegn i en ung alder.
54. c. JEANNE BÜTZOW, født La Teste 5/1 1834, død La Teste 6/3 1834.

II

Stabskaptajn HANS FEDDER BÜTZOW's børn af 1. ægteskab med ELSE
MARIE SVINDT (se nr. 33):

55. a. JØRGINE (Georgine) ANE DOROTHEA CATHRINE BÜTZOW, født

Kbhvn. 28/5 1792 (dbt. Garnisons 22/6), død Kbhvn. 12/6 1813. Gift Kbhvn. (Garnisons) 30/12 1809 med underkirurg ved garden til fods, LARS CHRISTIAN PALLESEN, f. Kbhvn. ca. 1770, død Kbhvn. 30/10 1818 (begr. 4/11). Pallesen var i oktober 1787 opført som „Volontair ved Kjøbenhavns Universitets chirurgiske Academie“, men det ses ikke, at han har aflagt nogen eksamen. 1796 ansættes han som under-feltskær ved livgarden til fods og var indkvarteret på kasernen, hvor han forblev boende til sin død. 1801 var han kompagnifeltskær og ved sin død kompagni-kirurg.

Barn: Hans Carl Chr. Martong Pallesen f. ca. 1812.

56. b. JØRGEN HENRIK JACOB CHRISTIAN BÜTZOW, født Kbhvn. 20/9 1793 (dbt. Garnisons 24/10), død (cancer) Kbhvn. (Helliggeist) 9/9 1853 (begr. Assistens 13/9). Gift med AUGUSTA FRANSISKA KØRTNER, født Glückstadt (Tyskland) 20/7 1804 (dbt. 23/7), død (hjertelidelse) Kbhvn. 24/7 1885 (begr. Assistens 30/7), datter af korporal ved Dronningens livregiment i Westphalen, Alexander August Kørtner og hustru Rebecca Haaeken.

Drev i begyndelsen af 1830'erne storhandel med møller og huse i Thy. Købte f. ex. 1831 Douer møllegård i Ydby sogn; antagelig var han forpagter på Thaliasminde i Gettrup sogn, som han erhvervede 1833 og atter solgte 1836, da han blev ejer af gården „Skoven“ ved Frederikshavn. På grund af sygdom menes han på et meget tidligt tidspunkt at have ophørt med at være landmand; omkring 1843 bosatte han sig i Kbhvn., hvor han gennemgik flere års svære lidelser, de sidste 8 år af sit liv var han blind. Ved sin død (Adresseavisen no. 214) boede han Vandmøllestræde 25 (nu Kompagnistræde). Boet udviste underskud, idet alt bohavet, som ialt var vurderet til 87 rdl., var pantsat til en værthusholder R. Nielsen, Helsingørgade 322. Fra moderen, Else Marie Svindt's onkel, major Jørgen Møller og hustru Wibeche født Herløw, var han – sammen med sin ældre søster Jørgine – ifl. testamente indsat til hver at nyde et livsvarigt legat på 150 rdl. DC årlig. I 1870 boede enken Frederiksholms kanal 1 og opgiver da, at hun lever af sine midler.

2 børn: 7. slægtled, nr. 76–77.

57. c. MARIE HENRIETTE BÜTZOW, født Kbhvn. 12/6 1795 (dbt. Garnisons 10/7), død (lungebetændelse) Kbhvn. (Frederiks hospital) 7/6 1864 (begr. Assistens Trin.) Gift Kbhvn. (Garni-

sons) 30/6 1833 med PETER CHRISTIANSEN ERRINGLØW, født Erindlev (Fuglse herred) 12/10 1788, død Kbhvn. 7/9 1841, søn af husmand Christian Sørensen og hustru Anna Jacobsdatter. Erringløj møder i 1811 ved Prins Christians regiment, hvor han beskrives 64¹/₂ tomme høj, liden af statur med et rundt ansigt, lyst hår og blå øjne. I slutningen af året udnævnes han til korporal og tager kapitulation for 8 år; hjemsendt 1719. Året efter tager han påny kapitulation. Udnævnt til sergent 1837, men 2 år senere afskediget på grund af svagelighed med en årlig pension på 54 rdl. Fik 1821 hæderstegnet for 8 års god tjeneste og 1829 samme udmærkelse for 16 års tjeneste. 1821 indgik klage over Erringløj fra et fruentimmer Alhed Kirstine Jacobine Jensdatter, idet han havde nægtet at betale underholdsbidrag til deres fælles barn; han erkendte ikke at kunne benægte klagens rigtighed. To år senere indgik en tilsvarende klage fra en anden kvinde, Ane Sofie Nielsdatter, også i dette tilfælde måtte Erringløj erkende sin paternitet, men stiftamtmanden oplyser moderen om, at hun intet bidrag kunne opnå, da manden allerede havde en alimentationsforpligtelse. Børn mellem ægtefællerne inden ægteskabet: Hans Peter Erringløj f. 1821, senere skomager, Christian Kruse Erringløj f. 1821, antagelig død tidligt, Julius August Erringløj f. 1826, senere kleinsmed.

58. d. CAROLINE HANSIGNE FEDDER BÜTZOW, født Kbhvn. 4/8 1798 (dbt. Garnisons 31/8).

III

Vexelmægler THUIS CHRISTOPHER BÜTZOW's børn med CHRISTIANE ELISABETH SCHIÖNE (se nr. 42):

59. a. EMMA HENRIETTE CATHINKA BÜTZOW, født Kbhvn. 26/11 1821 (dbt. Helliggejst 17/2 1822), død (influenza) Kbhvn. 17/1 1892 (begr. Assistens 23/1).
Ugift.
60. b. WILLIAM HENRIK JULIUS BÜTZOW, født Kbhvn. 31/8 1823, død (morbus Brightii) Kbhvn. (Holmens) 12/1 1866 (begr. 20/1 Assistens). Gift Kbhvn. 26/5 1860 med IDA OLIVE HAGEN, født Kbhvn. 30/12 1836, død Kbhvn. 30/8 1911 (begr. Holmens 5/9), datter af krigssekretær, exam. jur. Alb. Peter Bartholin Hagen og hustru Anna Sophie Fr. Nielsen. Efter Bützow's

død giftede enken sig med sin svoger, sognepræst i Gamborg, Peter Severin Nyeborg.

Uden forbindelse med faderens tidligere firma etablerede Bützow sig i 1848 som selvstændig vexamægler i Kbhvn. Trods mange begyndervanskeligheder, oparbejdede han en jævnt god forretning, der med skiftende indehavere – sidst U. G. Jantzen – har været videreført indtil for ganske få år siden.

Ingen børn.

61. c. CLARA EMILIE CONSTANCE BÜTZOW, født Kbhvn. 21/11 1824, død (bronchitis capillaris, marasmus senilis) Frederiksberg 9/4 1917 (begr. Assistens 15/4). Gift Kbhvn. (Holmens) 7/5 1852 med grosserer GOTTFRIED ANTON HOFFMANN, født Molde (Norge) 27/2 1826, død (apoplexi) Frederiksberg 14/6 1905, søn af distriktlæge i Romsdalen og læge ved det derværende spedalsk-hedshospital, Jacob Ludvig Hoffmann og hustru Hanna Gabriella Steenbuch. Etableret som købmand i Molde ca. 1850; var en meget driftig mand, storkøbmand med skibe i søen og gård med egen avling; gik fallit 1864, derefter agent for udenlandske vinhuse, tilbragte megen tid med forretningsrejser i udlandet, flyttede til Kbhvn. 1864 og drev her en omfattende engros & agenturforretning, hovedsagelig for udenlandske vinhuse. Førte stort hus med megen selskabelighed, sine sidste år tilbragte han i rullestol og gennemgik store lidelser. Børn: Christiane Bützow Hoffmann 1856–1936, Jacob Ludvig Hoffmann 1857–1863, Hanna Gabrielle Hoffmann 1859–1917, Marenjohanne Beate Hoffmann 1864–1955.
62. d. CAMILLA AUGUSTA BÜTZOW, født Kbhvn. 27/10 1826 (dbt. Helliggeist 18/2 1827), død Kbhvn. 12/3 1905 (begr. Finderup v/Slagelse). Gift Kbhvn. (Frue) 12/5 1858 med THEODOR ROHDE, født Kbhvn. 30/9 1821, død (cancer) Finderup v/Slagelse 1/7 1886 (begr. Finderup), søn af bogholder i Kbhvns. skifteret, exam. jur., kancelliråd, Peder Rohde og hustru Johanne Holm. Student Kbhvn. 1839, teologisk kandidat 1846, lærer, senere inspektør ved Nørre alle skole i Kbhvn. 1848, sognepræst Søllested & Vedtofte 1861, Solbjerg & Sundby 1867, Finderup 1877. Kirkelig set var Rohde upolitisk, han var en indadventt, studerende mand, med udpræget æstetiske interesser, var bibelstærk og en habil debattør, men i verdslige sager var han ganske uerfaren. Han har næppe været den store prædikant, men havde særlige evner til at tale til syge og gamle, navnlig på tomands-

hånd. Han var en meget godgørende og flittig mand, med stor interesse for kunst og litteratur.

Litt.: G. Bützow-Rohde: Ahnetavle for 3 Søkende Bützow-Rohde (Hellerup 1942). Stamtavle over slægten Rohde (1955).

Børn: Immanuel Bützow-Rohde 1859–1937, Johannes Bützow Rohde 1860–1932, Peter Martin Bützow Rohde 1862–1930, Vilhelm Bützow Rohde 1864–1908, Theodora Gabrielle Vilhelmine Bützow Rohde 1866–1866, Johanne Elisabeth Bützow Rohde 1867–1924.

63. e. VILHELMINE AMALIE BÜTZOW, født Kbhvn. 8/3 1828, død Frederiksberg 26/1 1903 (begr. Assistens 30/1). Gift Kbhvn. (Abel Cathr. stift. kirke) 2/5 1867 med blomstermaleren, senere professor OTTO DIDERICH OTTESEN, født Broager 3/4 1816, død Frederiksberg 2/10 1892, søn af parcellist Otto Diderich Ottesen og hustru af første ægteskab, Bothilla Jürgensen. Ottesen voksede op i meget fattige kår, som 8-årig kom han ud som hyrde-dreng, blev senere landarbejder, men havde udprægede interesser for tegning, tog i 1843 til Kbhvn. hvor han efter 5 års læretid aflagde svendep prøve som maler. Gennemgik Kunstakademiets gipsskole, uddannede sig på egen hånd til blomstermaler med de hollandske mestre som forbillede. Fik sine første billeder antaget på udstillingen 1842. Neuhausens præmie 1845, 1847 og 1849; Sødrings legat 1863; Ancherske legat 1874, medlem af Kunstakademiet 1866 og af akademirådet 1887. Professor 1874. R. af Dbg. Også hustruen, der var elev af ham, interesserede sig for malerkunsten og malede adskillige frugt- og blomsterstykker.

Litt.: Weilbachs Kunstnerleksikon II (Kbhvn. 1949) s. 512. Personalhistorisk Tidsskrift, 1952, 13. r. 1. bd. s. 49.

Ingen børn.

64. f. LAURA JOSEPHINE BÜTZOW, født Kbhvn. 26/4 1829 (dbt. Helligøjst 28/6); begr. Kbhvn. (Assistens) 21/5 1831.
65. g. HARALD BÜTZOW, født Kbhvn. 1830, begr. Kbhvn. (Assistens) 19/12 1830.
66. h. LAURA JOSEPHINE BÜTZOW, født Kbhvn. 26/1 1833 (dbt. Holmens 2/6), død (cancer mammae) Kbhvn. 5/2 1899 (begr. Assistens 10/2).
Ugift.
67. i. ALVILDA NATHALIA BÜTZOW, født Kbhvn. 31/5 1834 (dbt.

Holmens 27/7), død (marasmus senilis morbus cordis) Frederiksberg 31/1 1905 (begr. Assistens 5/2).

Litt.: „Det Bützow'ske hjem på Nytorv“ (Hellerup 1950).

Ugift.

68. j. THIS CHRISTOPHER BÜTZOW, født Kbhvn. 21/7 1835, død Kbhvn. 1836.

IV

Kaptajn ANDREAS PEDER BÜTZOW's børn med ANNA KIRSTINE KRØYER
(se nr. 49):

69. a. JENS ANDREAS BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 2/11 1812 (dbt. 16/12), formentlig død inden 1841. Konfirmeret (Vor Frelser) 22/4 1827, hvorefter det ikke har været muligt at finde ham.
70. b. ANE SOPHIE MARIE ANDREETTE BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 21/9 1814, død (inflammation) Kbhvn. 4/5 1815, (begr. Assistens 9/5).
71. c. HANS CHRISTOPHER FERDINAND BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 28/1 1816, død (skarlagensfeber) Kbhvn. (Vor Frelser) 7/9 1820 (begr. Assistens 12/9).
72. d. SOPHIE FREDERICHE DORTHEA BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 11/11 1818, død (lungesvindsot) Kbhvn. 7/4 1855 (begr. Assistens 12/4). Gift med skræddermester CHRISTIAN GEORG NICOLAI NANCKE, født Kiel 16/1 1811, død Kbhvn. 2/11 1861 (begr. Assistens), søn af overgraver i Kiel B. F. Nancke og hustru Elisabeth. Efter hustruens død giftede Nancke sig med sin svigerinde, Marie Wilhelmine Caroline Bützow.
Børn: Andreas Harald Christian Nancke f. 1843, Fritz Ludvig Johan Nancke f. 1844, Georg Nancke, Ludvig Nancke, Sofus Frederik Nancke, Marie C. Elisabeth Nancke.
73. e. HANS CHRISTIAN FERDINAND BÜTZOW, født Kbhvn. /9 1821, død (krampe) Kbhvn. (Vor Frelser) 21/9 1821 (begr. Assistens 25/9).
74. f. MARIE WILHELMINE CAROLINE BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 10/7 1823, død (alderdomssvaghed) Kbhvn. 28/3 1905 (begr. Assistens 4/4). Gift Kbhvn. (Trinitatis) 27/3 1858 med sin afdødes søsters mand, skræddermester CHRISTIAN GEORG NICOLAI NANCKE, født Kiel 16/1 1811, død Kbhvn. 2/11 1861 (begr. Assistens), søn af overgraver i Kiel B. F. Nancke og hustru Elisabeth.
Ingen børn.

75. g. HERTHA ANDREA BÜTZOW, født Kbhvn. (Vor Frelser) 17/3 1829, død Kbhvn., begr. (Holmens) 19/8 1896. Gift med koffardikaptajn MARTIN JULIUS MØLLER, født 1823, død (hjerotelidelse) Kbhvn. 24/12 1879, begr. (Holmens) 4/1 1880, søn af lodsoldermand Henrik Møller og hustru Cathrine Holm. Han boede Havnegade 47, hvor han – på sine ældre dage – i ejendommens kælder drev en mindre ekviperingsforretning med et lille lager af stoffer, som han havde i konsignation fra Hellebæk klædefabrik. Ved mandens død nægtede enken at vedgå arv og gæld, idet boet var insolvent. 3 børn, hvoraf kun een levede: Hertha Andrea Møller, f. ca. 1858.

Syvende slægtled.

JØRGEN HENRIK JACOB CHRISTIAN BÜTZOW's børn med AUGUSTA FRANCISKA KØRTNER (se nr. 56):

76. a. WILHELM LUDVIG AUGUST BÜTZOW, født 30/1 1827. Efter familieoverlevering var han skibsfører, rejste i en ung alder til Amerika, hvor han giftede sig med en amerikansk dame, hvis herkomst og navn ikke kendes. Der kendes intet til hans videre skæbne; det menes forøvrigt ikke, han havde børn.
77. b. ELSE THALIA RABEKKA MARONETTA BÜTZOW, født Gundtoft (Revs herred) 17/5 1832 (dbt. Gettrup 25/7), død Kbhvn. 19/2 1905 (begr. Holmens 25/2). Gift 1° (Helligøjst) 31/5 1851 med silke & klædehandler BERNHARD CHRISTIAN FLOOR AHRENTZEN (Arentsen), født Kbhvn. ca. 1825, død (hjerotelidelse) Kbhvn. 4/12 1855. Ahrentzen var manufakturhandler, eller som han kaldte sig, silke- & klædehandler i Lille Kirkestræde 100. Ved sin død boede han Halmtorvet 75 og enken oplyste overfor skifteretten, at boet var insolvent, idet han faktisk havde været fallit siden 1851. Der var en del vanskeligheder med bobehandlingen, hvor der måtte afholdes ikke mindre end 36 skiftesamlinger, den ene udsættelse efter den anden. En klædehandler kollega krævede et konsignationslager holdt uden for boet og dette vakte protest fra de øvrige kreditorers side. Gift 2° (Holmens) 15/5 1858 med manufakturhandler JOHANNES LUND GJERULFF, født Lemvig 5/6 1829, død (leukæmi) Kbhvn. 9/7 1890, søn af prokurator Peter Frederik Gjerulff og hustru Anna Dorthé Lund. Gjerulff var manufakturhandler og fra

1861–1878 medindehaver af tricotagefirmaet I. P. Holbech's Efff., Østergade, Kbhvn. Han blev efter datidens forhold en ret velhavende mand.

Barn af 1. ægteskab: Jacobine Florentine Ahrentzen 1854.
Børn af 2. ægteskab: Dorothea Joh. Colomba Gjerulff 1858,
Theodor Ingjald Ludv. Gjerulff 1861, Ingjald Oluf Gjerulff
1861, Hans Jacob Gjerulff 1866, Ellen Gjerulff 1869, Johanne
Gjerulff 1871, Ellen Gjerulff 1872, Ingrid Gjerulff 1874.